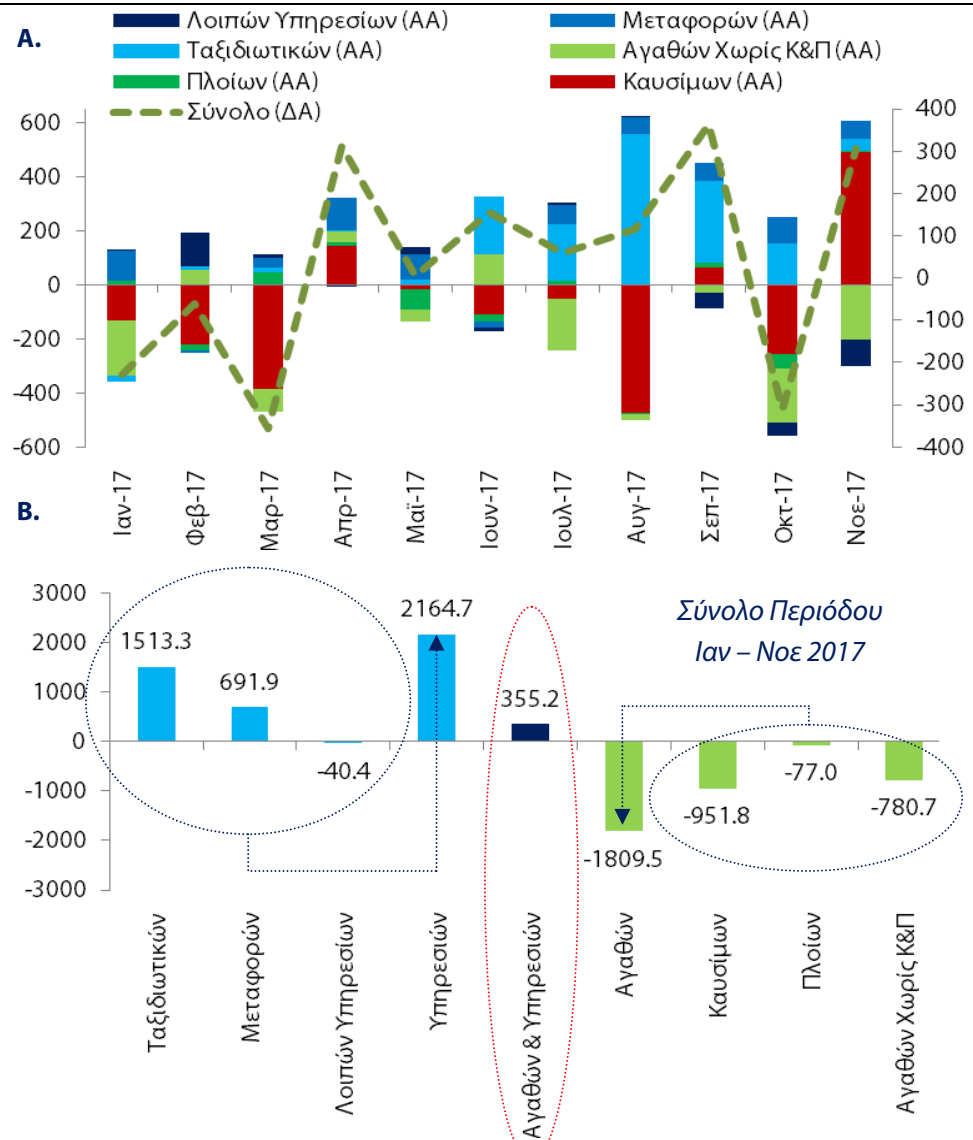

Δρ. Στυλιανός Γ. Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

Υπηρεσίες Τουρισμού και Μεταφορών Βασικοί Μοχλοί Ενίσχυσης του Ισοζυγίου Αγαθών και Υπηρεσιών το 11μηνο Ιαν - Νοε 2017

Σε παλαιότερο τεύχος του δελτίου 7ημέρες ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (No 235, 12/1/2018) αναφερθήκαμε στην πορεία των εμπορευματικών συναλλαγών της ελληνικής οικονομίας για το 11μηνο Ιαν – Νοε 2017. Στο παρόν τεύχος συμπληρώνουμε την προαναφερθείσα ανάλυση παρουσιάζοντας για το ίδιο χρονικό διάστημα την πορεία των ελληνικών εξαγωγών και εισαγωγών (αγαθών και υπηρεσιών) βάσει των στοιχείων του ισοζυγίου πληρωμών της Τραπεζής της Ελλάδος (ΤτΕ). Σημειώνουμε ότι για τον τομέα των αγαθών οι χρονολογικές σειρές των εμπορευματικών συναλλαγών της ελληνικής στατιστικής αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) διαφέρουν από τις αντίστοιχες της ΤτΕ. Ανάλογη σύγκριση για τον τομέα των υπηρεσιών δεν υπάρχει καθώς τα συγκεκριμένα στοιχεία παρέχονται μόνο από την ΤτΕ (σε μηνιαία συχνότητα).

Σχήμα 1: Ισοζύγιο Αγαθών και Υπηρεσιών, Σύνολο και Επί Μέρους Κατηγορίες (ετήσια μεταβολή, εκατ. €)

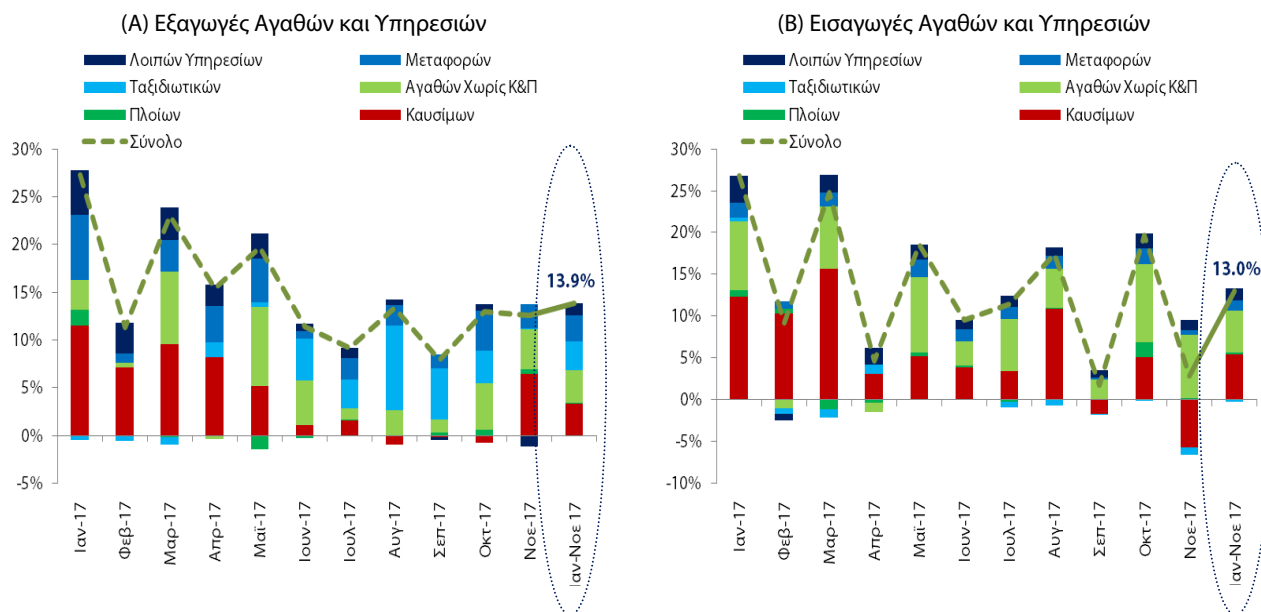

ΠΗΓΡΑ ΜΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το παρόν εκδόθηκε από την Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E. ("Eurobank") και δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί, κατά οποιονδήποτε τρόπο, από τα πρόσωπα στα οποία αποστέλλεται. Οι πληροφορίες που παρέχονται δεν συνιστούν επενδυτική ή άλλη συμβουλή, δεν αποτελούν προσφορά αγοράς ή πώλησης ούτε πρόσκληση για υποβολή προσφορών αγοράς ή πώλησης ή εν γένει προσφορά ή πρόσκληση για κατάρτιση συναλλαγών επί των χρηματοπιστωτικών μέσων που αναφέρονται. Οι επενδύσεις που αναλύονται μπορεί να είναι ακατάλληλες για επενδυτές με κριτήρια του συγκεκριμένου επενδυτικού στόχους τους, τις ανάγκες τους, την επενδυτική εμπειρία τους και την οικονομική κατάστασή τους. Οι πληροφορίες που περιέχονται προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευθεί από την Eurobank. Οι απόψεις που διατυπώνονται ενδέχεται να μη συμπίπτουν με αυτές οποιουδήποτε μέλους της Eurobank. Καμία δήλωση ή διαβεβαίωση (ρητή ή σιωπηρή) δεν δίδεται όσον αφορά την ακρίβεια, πληρότητα, ορθότητα ή καταλληλότητα των πληροφοριών ή απόψεων, οι οποίες μπορεί να αλλάξουν χωρίς προειδοποίηση. Καμία απολύτως ευθύνη, με οποιονδήποτε τρόπο και αν δημιουργείται, δεν αναλαμβάνεται από την ούτε βαρύνει τη Eurobank ή τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή τα στελέχη της ή τους υπαλλήλους της όσον αφορά το περιεχόμενο του παρόντος. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν δεν καταρτίζονται ή εγκρίνονται από την Eurobank και εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις του συντάκτη τους και δε δεσμεύουν ούτε αντιπροσωπεύουν τις απόψεις και τη θέση της Eurobank.

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) ως ΑΑ ορίζουμε τον αριστερό κάθετο άξονα και ως ΔΑ τον αντίστοιχο δεξιό.

Σχήμα 2: Εξαγωγές και Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών (ετήσια % μεταβολή και συνεισφορά των επί μέρους κατηγοριών σε ποσοστιαίες μονάδες (ΠΜ))

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

Ποια ήταν η ετήσια μεταβολή του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών το 11μηνο Ιαν – Νοε 2017; Ποια ήταν η συνεισφορά των επί μέρους κατηγοριών αγαθών και υπηρεσιών;

Οι ελληνικές εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών ανήλθαν στα €52,2 δις σε τρέχουσες τιμές το 11μηνο Ιαν – Νοε 2017 σημειώνοντας ετήσια άνοδο της τάξης του 13,9% ή €6,4 δις (βλέπε Σχήμα 2Α).¹ Η συνεισφορά του τομέα των υπηρεσιών ήταν οριακά υψηλότερη από την αντίστοιχη των αγαθών. Πιο αναλυτικά, οι εξαγωγές αγαθών ενισχύθηκαν σε ετήσια βάση κατά 14,0% ή €3,1 δις (από €22,3 στα €25,4 δις) και το αντίστοιχο μέγεθος για τις εξαγωγές υπηρεσιών ήταν 13,7% ή €3,2 δις (από €23,6 στα €26,9 δις). Σε ότι αφορά τις ετήσιες μεταβολές στις επί μέρους κατηγοριών αγαθών και υπηρεσιών τα στοιχεία είχαν ως εξής: αγαθά χωρίς καύσιμα και πλοία (αγαθά χωρίς Κ&Π) +9,3% ή +€1,6 δις (από €16,6 στα €18,2 δις), καύσιμα +28,0% ή +1,5 δις (από €5,5 στα €7,0 δις), ταξιδιωτικές υπηρεσίες +10,7% ή +€1,4 δις (από €13,0 στα €14,4 δις), υπηρεσίες μεταφορών +17,6% ή +€1,2 δις (από €7,1 στα €8,3 δις), λοιπές υπηρεσίες +17,5% ή +€0,6 δις (από €3,5 στα €4,1 δις) και πλοία +15,0% ή +€21,6 εκατ. (από €143,7 στα €165,2 εκατ.).

¹ Σε πραγματικούς όρους, δηλαδή διατηρώντας το επίπεδο των τιμών σταθερό, η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του συνόλου των εξαγωγών ήταν αρκετά μικρότερη από το αντίστοιχο μέγεθος σε τρέχουσες τιμές (βλέπε 7ΗΟ, Τεύχος 234, 12/1/2018: <https://www.eurobank.gr/-/media/eurobank/omilos/oikonomikes-analuseis/diethni-oikonomia-kai-agores/7-days-economy/7-imeres-oikonomia-12-01-18.pdf>). Το εν λόγω ποιοτικό χαρακτηριστικό οφείλεται στην ενίσχυση του αποπληθωριστή των εξαγωγών αγαθών (π.χ. λόγω της αύξησης των τιμών του πετρελαίου). Επί παραδείγματι, σύμφωνα με τους τριμηνιαίους εθνικούς λογαριασμούς της ΕΛΣΤΑΤ, στο διάστημα 2017Q1 - 2017Q3 ο αποπληθωριστής του συνόλου των εξαγωγών αυξήθηκε σε ετήσια βάση κατά 5,6%. Τα αντίστοιχα μεγέθη για τους τομείς των αγαθών και των υπηρεσιών ήταν 8,4% και 2,0% (παρόμοια ποιοτικά συμπεράσματα εξάγονται και για τη συνιστώσα των εισαγωγών).

Ποια ήταν η ετήσια μεταβολή του συνόλου των ελληνικών εισαγωγών το 11μηνο Ιαν – Νοε 2017; Ποια ήταν η συνεισφορά των επί μέρους κατηγοριών αγαθών και υπηρεσιών;

Όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα 2Β, οι ελληνικές εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών κατέγραψαν ετήσια αύξηση της τάξης του 13,0% ή €6,0 δις το 11μηνο Ιαν – Νοε 2017. Πιο συγκεκριμένα διαμορφώθηκαν στα €52,2 δις σε τρέχουσες τιμές από €46,2 δις το αντίστοιχο χρονικό διάστημα πέρυσι.² Ο τομέας των αγαθών είχε την υψηλότερη συνεισφορά παρουσιάζοντας ετήσια ενίσχυση της τάξης του 13,2% ή €4,9 δις (από €37,3 στα €42,3 δις) με τις εισαγωγές υπηρεσιών να ακολουθούν με άνοδο 12,2% ή €1,1 δις (από €8,8 στα €9,9 δις). Στις επί μέρους κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών κυρίαρχος ήταν ο ρόλος των καυσίμων και των αγαθών χωρίς Κ&Π. Στη μεν πρώτη κατηγορία σημειώθηκε ετήσια ενίσχυση 31,4% ή €2,5 δις (από €7,9 στα €10,4 δις) στη δε δεύτερη 8,0% ή €2,3 δις (από €29,1 στα €31,4 δις). Στις υπόλοιπες κατηγορίες οι ετήσιες μεταβολές είχαν ως εξής: λοιπές υπηρεσίες +22,3% ή €0,7 δις (από €2,9 στα €3,6 δις), υπηρεσίες μεταφορών +13,7% ή €0,6 δις (από €4,0 στα €4,6 δις), πλοία 34,3% ή €98,6 εκατ. (από €287,3 στα €385,9 εκατ.) και ταξιδιωτικές υπηρεσίες -6,7% ή -125,7 εκατ. (από €1.869,7 στα €1.744,1 εκατ.).

Ποια ήταν η ετήσια μεταβολή του ισοζυγίου αγαθών και υπηρεσιών (εξαγωγές μείον εισαγωγές) το 11μηνο Ιαν – Νοε 2017; Ποια ήταν η συνεισφορά των επί μέρους κατηγοριών αγαθών και υπηρεσιών;

Το ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών κινήθηκε ανοδικά σε ετήσια βάση κατά €355,2 εκατ. το 11μηνο Ιαν – Νοε 2017 (βλέπε Σχήμα

² Ο προσεκτικός αναγνώστης θα παρατηρήσει ότι για το 11μηνο Ιαν – Νοε 2017 τα μεγέθη των εξαγωγών και των εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών ήταν προσεγγιστικά ισούση (οριακή θετική απόκλιση της τάξης των €63,7 εκατ.). Αυτό σημαίνει ότι το αντίστοιχο ισοζύγιο ήταν προσεγγιστικά ισοσκελισμένο.

1B). Η εν λόγω μεταβολή ήταν αποτέλεσμα της ενίσχυσης του ισοζυγίου υπηρεσιών κατά €2.164,7 εκατ. και της μείωσης του ισοζυγίου αγαθών κατά -€1.809,5 εκατ. Όπως αναφέρουμε και στον τίτλο του παρόντος τεύχους, οι κατηγορίες των υπηρεσιών τουρισμού και μεταφορών αποτέλεσαν τους βασικούς μοχλούς ενίσχυσης του ισοζυγίου αγαθών και υπηρεσιών το 11μηνο Ιαν – Νοε 2017. Η πρώτη κατηγορία ενισχύθηκε σε ετήσια βάση κατά €1.513,3 εκατ. και η δεύτερη κατά €691,9 εκατ. Στην κατηγορία των λοιπών υπηρεσιών σημειώθηκε πτώση -€40,4 εκατ. Τέλος, οι ετήσιες μεταβολές των επί μέρους ισοζυγίων του τομέα των αγαθών είχαν ως εξής: καύσιμα -€951,8 εκατ., αγαθά χωρίς Κ&Π - €780,7 εκατ. και πλοία -€77,0 εκατ.

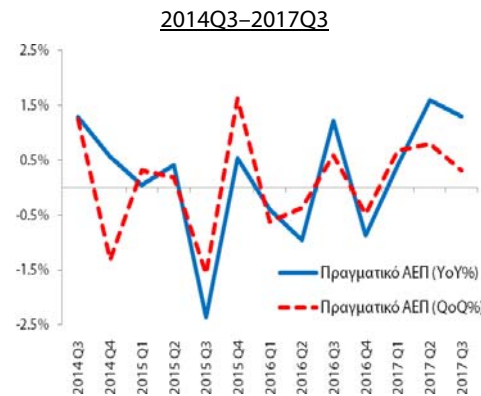
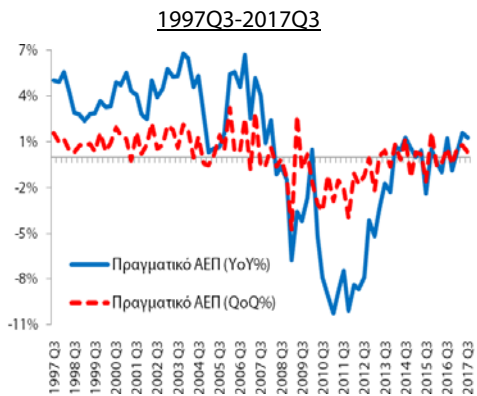
Εν κατακλείδι, το 2017 οι ελληνικές εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών παρουσίασαν σημαντική ανάκαμψη σε σύγκριση με την επίδοσή τους το 2015 και το 2016. Οι κλάδοι με την υψηλότερη συνεισφορά στην αύξηση των εξαγωγών (σε πραγματικούς όρους) ήταν αυτοί του τουρισμού και των μεταφορών.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 3^ο τρίμηνο (2017) η ετήσια % μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν **+1,3%** (+1,6% (2017Q2) και +0,5% (2016Q3)). Η αντίστοιχη τριμηνιαία % μεταβολή ήταν **+0,3%** (+0,8% (2017Q2) και +0,6% (2016Q3)).

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Πραγματικό ΑΕΠ (YoY%)

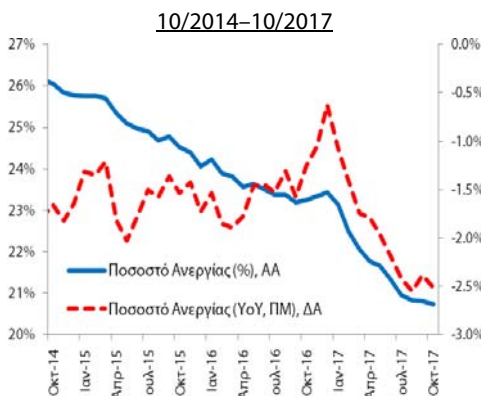
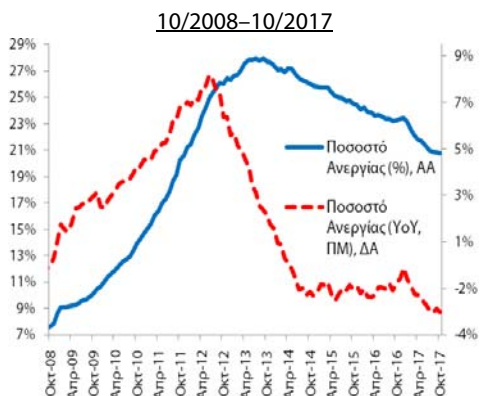
Περίοδος: 1996Q1–2017Q3
Στοιχεία: τριμηνιαία
Μέσος Όρος: +0,8%
Διάμεσος: +2,3%
Μέγιστο: +6,8% (2003Q4)
Ελάχιστο: -10,2% (2011Q1)

Δημοσίευση: 4/12/2017
(προσωρινά στοιχεία)
Επομ. Δημ.: 5/3/2018
(προσωρινά στοιχεία)

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον **Οκτώβριο (2017)** το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο **20,7%** (20,8% (9/2017) και 23,3% (10/2016)) και η αντίστοιχη ετήσια μεταβολή ήταν **-2,5 ΠΜ** (-2,4 ΠΜ (9/2017) και -1,3 ΠΜ (10/2016)). Ο αριθμός των απασχολούμενων ανήλθε στα **3.783,5 χιλ** άτομα (3.784,8 χιλ (9/2017) και 3.673,9 χιλ (10/2016)) και των **ανέργων** στα **990,3 χιλ** άτομα (994,8 χιλ (9/2017) και 1.113,3 χιλ (10/2016)).

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Ποσοστό Ανεργίας (%)

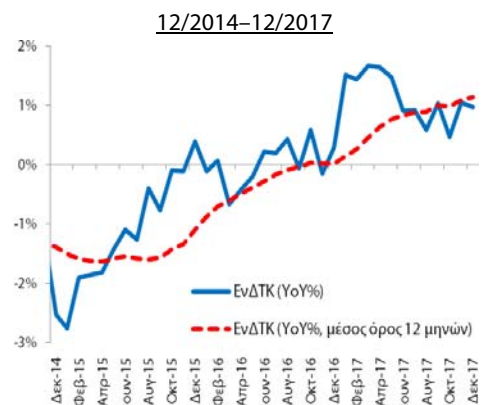
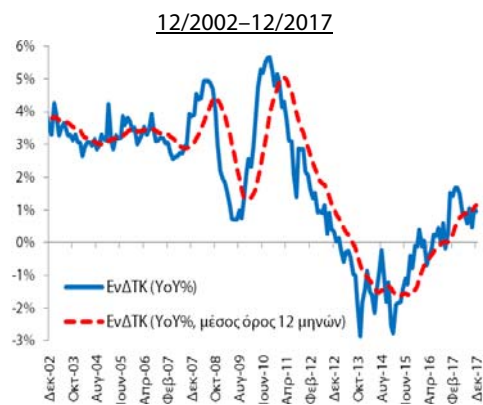
Περίοδος: 1/2004-10/2017
Στοιχεία: μηνιαία
Μέσος Όρος: 16,7%
Διάμεσος: 14,5%
Μέγιστο: 28,0% (7/2013)
Ελάχιστο: 7,3% (5/2008)

ΑΑ = αριστερός άξονας
ΔΑ = δεξιός άξονας
ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.
Δημοσίευση: 11/1/2018
Επομ. Δημ.: 8/2/2018

Εναρμονισμένοι ΔΤΚ και Εθνικός ΔΤΚ

Τον **Δεκέμβριο (2017)** η ετήσια % μεταβολή του **ΕνΔΤΚ** ήταν **+1,0%** (+1,1% (11/2017) και 0,3% (12/2016)) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή** ήταν **+1,1%** (+1,1% (11/2017) και 0,0% (12/2016)). Για τον ίδιο μήνα η ετήσια % μεταβολή του **Εθνικού ΔΤΚ** ήταν **+0,7%** (+1,1% (11/2017) και 0,0% (12/2016)) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή** ήταν **+1,1%** (+1,1% (11/2017) και -0,8% (12/2016)).

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
ΕνΔΤΚ (YoY%)

Περίοδος: 1/1997-12/2017
Στοιχεία: μηνιαία
Μέσος Όρος: 2,4%
Διάμεσος: 3,0%
Μέγιστο: 6,6% (1/1997)
Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

Δημοσίευση: 12/1/2018
Επομ. Δημ.: 15/2/2018

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

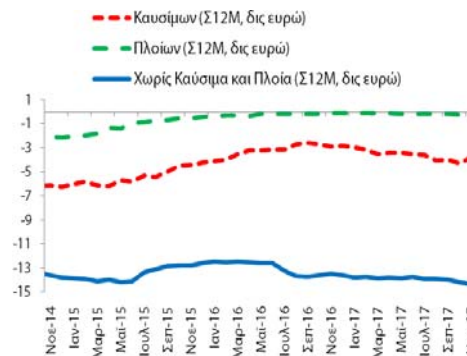
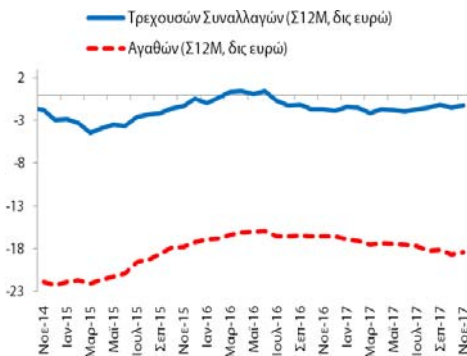
Πίνακας Α2: Εξωτερικός Τομέας (άθροισμα περιόδου 12 μηνών: Σ12Μ)

Συγκεντρωτικά Ισοζύγια (11/2014 - 11/2017)

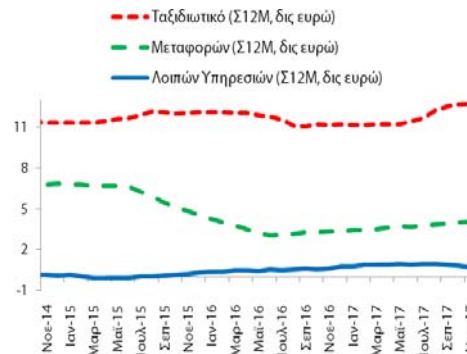
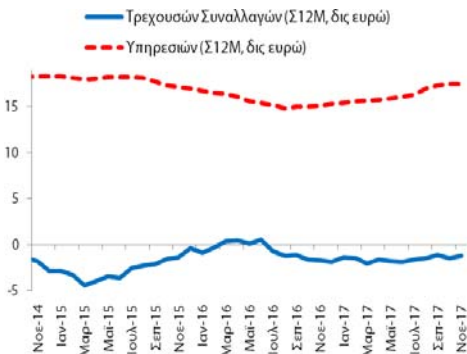
Επί Μέρους Ισοζύγια (11/2014 - 11/2017)

Δημοσίευση: 22/1/2018

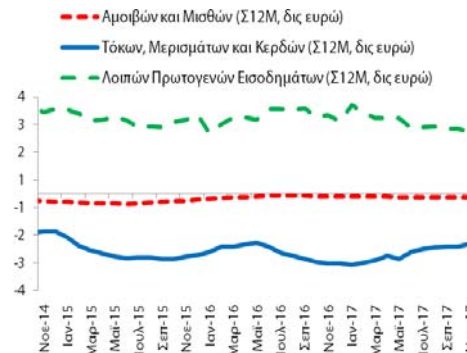
Αγαθών (καυσίμων, πλοίων, χωρίς καύσιμα και πλοία)

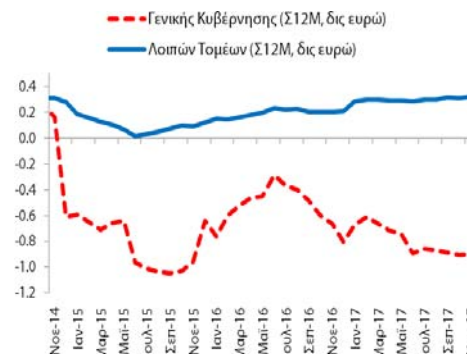
Υπηρεσιών (ταξιδιωτικό, μεταφορών και λοιπών υπηρεσιών)

Πρωτογενών Εισοδημάτων (αμοιβ. & μισθ., τόκων, μερισμ. & κερδ. και λοιπ. πρωτογ. εισοδ.)

Δευτερογενών Εισοδημάτων (γενικής κυβέρνησης και λοιπών τομέων)

- Το δωδεκάμηνο **Δεκεμβρίου 2016 - Νοεμβρίου 2017** το ισοζύγιο **τρεχουσών συναλλαγών** διαμορφώθηκε στα **-1,2 δις ευρώ** (11/2016-10/2017: -1,5 δις ευρώ και 12/2015-11/2016: -1,7 δις ευρώ).
- Το δωδεκάμηνο **Δεκεμβρίου 2016 - Νοεμβρίου 2017** το ισοζύγιο **αγαθών** διαμορφώθηκε στα **-18,4 δις ευρώ** (11/2016-10/2017: -18,7 δις ευρώ και 12/2015-11/2016: -16,5 δις ευρώ).

- Το δωδεκάμηνο **Δεκεμβρίου 2016 - Νοεμβρίου 2017** το ισοζύγιο **υπηρεσιών** διαμορφώθηκε στα **+17,5 δις ευρώ** (11/2016-10/2017: +17,5 δις ευρώ και 12/2015-11/2016: +15,1 δις ευρώ).
- Το δωδεκάμηνο **Δεκεμβρίου 2016 - Νοεμβρίου 2017** το ισοζύγιο **ταξιδιωτικό** διαμορφώθηκε στα **+12,7 δις ευρώ** (11/2016-10/2017: +12,7 δις ευρώ και 12/2015-11/2016: +11,2 δις ευρώ).

- Το δωδεκάμηνο **Δεκεμβρίου 2016 - Νοεμβρίου 2017** το ισοζύγιο **πρωτογενών εισοδημάτων** διαμορφώθηκε στα **+0,3 δις ευρώ** (11/2016-10/2017: +0,3 δις ευρώ και 12/2015-11/2016: +0,2 δις ευρώ).
- Το δωδεκάμηνο **Δεκεμβρίου 2016 - Νοεμβρίου 2017** το ισοζύγιο **τόκων, μερισμάτων και κερδών** διαμορφώθηκε στα **-1,8 δις ευρώ** (11/2016-10/2017: -1,9 δις ευρώ και 12/2015-11/2016: -2,5 δις ευρώ).

- Το δωδεκάμηνο **Δεκεμβρίου 2016 - Νοεμβρίου 2017** το ισοζύγιο **δευτερογενών εισοδημάτων** διαμορφώθηκε στα **-0,6 δις ευρώ** (11/2016-10/2017: -0,6 δις ευρώ και 12/2015-11/2016: -0,5 δις ευρώ).
- Το δωδεκάμηνο **Δεκεμβρίου 2016 - Νοεμβρίου 2017** το ισοζύγιο **γενικής κυβέρνησης** διαμορφώθηκε στα **-0,9 δις ευρώ** (11/2016-10/2017: -0,9 δις ευρώ και 12/2015-11/2016: -0,7 δις ευρώ).

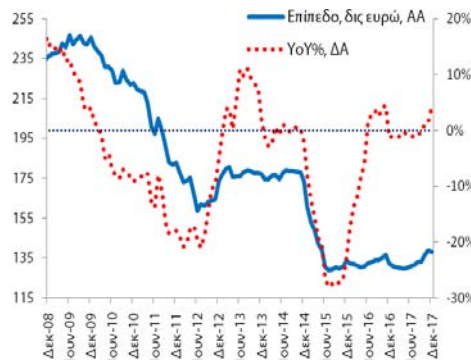
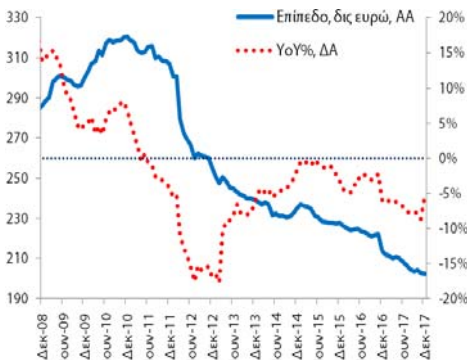
Πίνακας Α3: Χρηματοδότηση και Καταθέσεις στην Ελληνική Οικονομία (εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤτΕ)

Χρηματοδότηση (κάτοικοι εσωτερικού)

Καταθέσεις (κάτοικοι εσωτερικού)

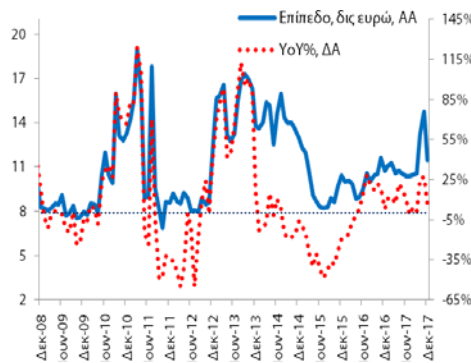
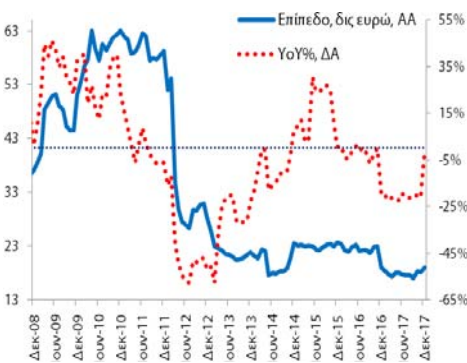
Δημοσίευση: 26/1/2018

Γενικό Σύνολο (υπόλοιπα)

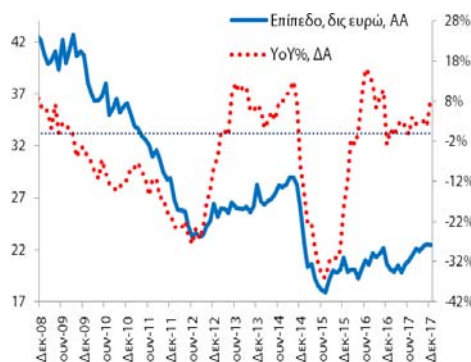
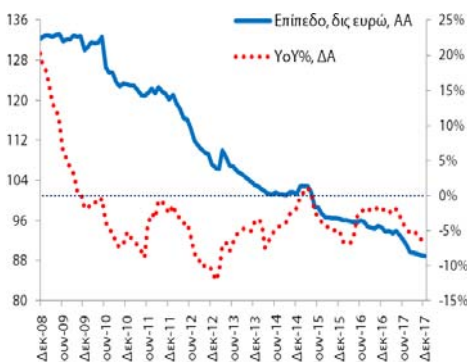
Τον **Δεκέμβριο** (2017) το **γενικό σύνολο** της **χρηματοδότησης** (κάτοικοι εσωτερικού) διαμορφώθηκε στα **€202,5 δις** (11/2017: €202,8 δις και 12/2016: €213,8 δις). Το αντίστοιχο μέγεθος για τις **καταθέσεις** ήταν **€137,8 δις** (11/2017: €138,6 δις και 12/2016: €132,1 δις).

Γενική Κυβέρνηση (υπόλοιπα)

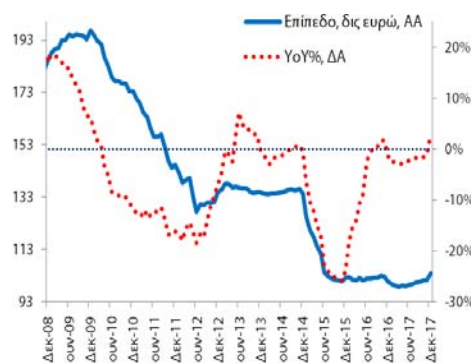
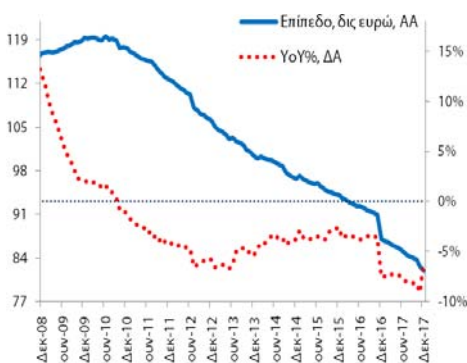
Τον **Δεκέμβριο** (2017) η **χρηματοδότηση** της **γενικής κυβέρνησης** διαμορφώθηκε στα **€18,9 δις** (11/2017: €18,2 δις και 12/2016: €19,1 δις). Το αντίστοιχο μέγεθος για τις **καταθέσεις** ήταν **€11,5 δις** (11/2017: €14,7 δις και 12/2016: €10,7 δις).

Ιδιωτικές Επιχειρήσεις (υπόλοιπα)

Τον **Δεκέμβριο** (2017) η **χρηματοδότηση** των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** διαμορφώθηκε στα **€88,9 δις** (11/2017: €89,0 δις και 12/2016: €94,6 δις). Το αντίστοιχο μέγεθος για τις **καταθέσεις** ήταν **€22,4 δις** (11/2017: €22,5 δις και 12/2016: €20,6 δις).

Νοικοκυριά (υπόλοιπα)

Τον **Δεκέμβριο** (2017) η **χρηματοδότηση** των **νοικοκυριών** διαμορφώθηκε στα **€81,9 δις** (11/2017: €82,7 δις και 12/2016: €87,0 δις). Το αντίστοιχο μέγεθος για τις **καταθέσεις** ήταν **€103,9 δις** (11/2017: €101,3 δις και 12/2016: €100,8 δις).

Σημείωση: από τον Δεκέμβριο 2016 το ταμείο παρακαταθηκών και δανειών δεν λογίζεται ως ΝΧΙ και οι καταθέσεις του ΤΕΚΕ μεταφέρονται στη Γεν. Κυβερν.

Επόμενη Δημοσίευση: 27/2/2018

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

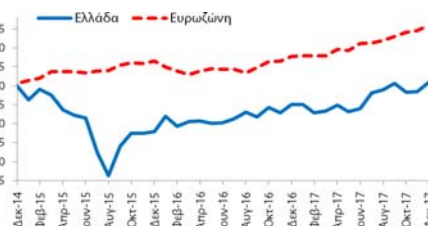
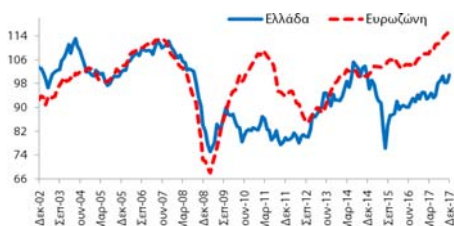
Πίνακας Α4: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος - Εμπιστοσύνης, Ελλάδα και Ευρωζώνη

Συνολική Περίοδος: 12/2002-12/2017

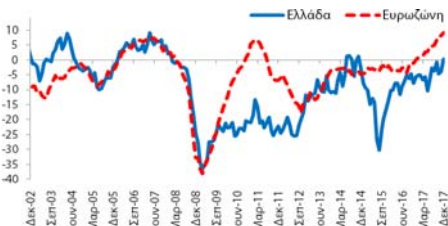
Υποπερίοδος: 12/2014-12/2017

Δημοσίευση: 8/1/2018

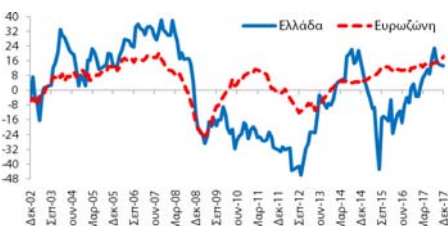
Οικονομικό Κλίμα – Συγκεντρωτικός Δείκτης Εμπιστοσύνης

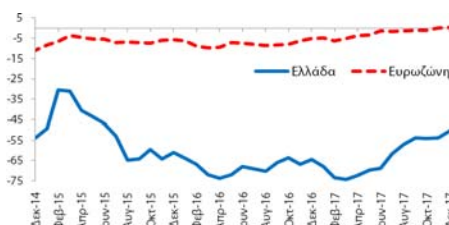
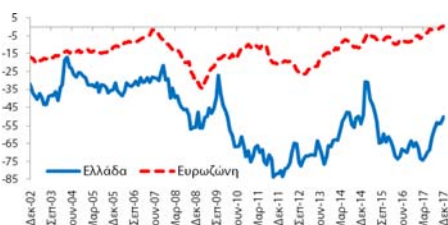
Βιομηχανία (Στάθμιση: 40%)

Υπηρεσίες (Στάθμιση: 30%)

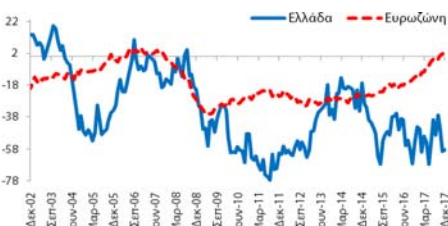
Καταναλωτές (Στάθμιση: 20%)

Λιανικό Εμπόριο (Στάθμιση: 5%)

Κατασκευές (Στάθμιση: 5%)

Τον **Δεκέμβριο** (2017) ο δείκτης **οικονομικού κλίματος** (101,0 μονάδες δείκτη (ΜΔ)) **βελτιώθηκε** κατά +2,6 ΜΔ σε σχέση με τον **Νοέμβριο** (2017) και **βελτιώθηκε** κατά +5,9 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Δεκέμβριο** (2017) ο δείκτης εμπιστοσύνης στη **βιομηχανία** (0,2 ΜΔ) **βελτιώθηκε** κατά +4,1 ΜΔ σε σχέση με τον **Νοέμβριο** (2017) και **βελτιώθηκε** κατά +5,9 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Δεκέμβριο** (2017) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **υπηρεσίες** (13,4 ΜΔ) **επιδεινώθηκε** κατά -0,2 ΜΔ σε σχέση με τον **Νοέμβριο** (2017) και **βελτιώθηκε** κατά +16,5 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Δεκέμβριο** (2017) ο δείκτης εμπιστοσύνης **καταναλωτή** (-50,3 ΜΔ) **βελτιώθηκε** κατά +3,5 ΜΔ σε σχέση με τον **Νοέμβριο** (2017) και **βελτιώθηκε** κατά +14,1 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Δεκέμβριο** (2017) ο δείκτης εμπιστοσύνης στο **λιανικό εμπόριο** (-0,4 ΜΔ) **επιδεινώθηκε** κατά -2,7 ΜΔ σε σχέση με τον **Νοέμβριο** (2017) και **επιδεινώθηκε** κατά -10,2 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Δεκέμβριο** (2017) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **κατασκευές** (-58,3 ΜΔ) **βελτιώθηκε** κατά +1,0 ΜΔ σε σχέση με τον **Νοέμβριο** (2017) και **επιδεινώθηκε** κατά -14,3 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Πίνακας Α5: Βασικά Μακροοικονομικά - Μικροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας																	
Ενημέρωση: 26/1/2018																	
Μεταβλητές	Στοιχ.	Πηγή	Παράθεση	Εποχ. Διάθρο.	Τελευταία Παράτρηση	Παρατήρηση Προηγούμενης Περιόδου	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009			
Βασική Επισκόπηση																	
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	γ	(1), (8)	Δ (γoγ, %)	-	-0.2%	2016	-0.3%	2015	0.7%	2014	-3.2%	2013	-7.3%	2012	-9.1%	2011	-11.1%
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			€ δισ		184.6	2016	185.0	2015	185.6	2014	184.2	2013	190.4	2012	205.4	2011	207.0
Ονομαστικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			€ δισ		174.2	2016	176.3	2015	178.7	2014	180.7	2013	191.2	2012	207.0	2011	215.0
Ποσοστό Ανεργίας			%		23.5%	2016	24.9%	2015	26.5%	2014	27.5%	2013	24.4%	2012	17.9%	2011	17.9%
Εθνικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			Δ (γoγ, %)		1.1%	2017	-0.8%	2016	-1.7%	2015	-1.3%	2014	-0.9%	2013	1.5%	2012	1.5%
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή					1.1%	2017	0.0%	2016	-1.1%	2015	-1.4%	2014	-0.9%	2013	1.0%	2012	1.0%
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος					-1.0%	2016	-1.0%	2015	-1.8%	2014	-2.4%	2013	-0.4%	2012	0.8%	2011	0.8%
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	q			Ναι	1.3%	2017 Q3	1.6%	2017 Q2	1.2%	2016 Q3	-2.4%	2015 Q3	1.3%	2014 Q3	-1.7%	2013 Q3	-1.7%
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			Δ (qoq, %)		0.3%	2017 Q3	0.8%	2017 Q2	0.6%	2016 Q3	-1.6%	2015 Q3	1.2%	2014 Q3	0.4%	2013 Q3	0.4%
Ποσοστό Ανεργίας	m		%		20.7%	2017 Q3	20.8%	2017 Q2	23.3%	2016 Q3	24.5%	2015 Q3	26.0%	2014 Q3	27.7%	2013 Q3	27.7%
Εθνικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			Δ (γoγ, %)	Όχι	0.7%	2017 Q3	1.1%	2017 Q2	1.1%	2016 Q3	-0.2%	2015 Q3	-2.6%	2014 Q3	-1.7%	2013 Q3	-1.7%
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή					1.0%	2017 Q3	1.1%	2017 Q2	0.3%	2016 Q3	0.4%	2015 Q3	-2.5%	2014 Q3	-1.8%	2013 Q3	-1.8%
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	q			Ναι	0.8%	2017 Q3	-0.1%	2017 Q2	-1.5%	2016 Q3	-1.0%	2015 Q3	-0.7%	2014 Q3	-3.4%	2013 Q3	-3.4%
Επίπεδο Πραγματικού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος																	
Πραγμ. Ιδιωτική Κατανάλω. (Νοικοκυριά και ΜΚΙΕΝ)	q	(1), (8)	Δ (γoγ, %)	Ναι	0.0%	2017 Q3	1.0%	2017 Q2	3.7%	2016 Q3	-3.7%	2015 Q3	0.5%	2014 Q3	-1.8%	2013 Q3	-1.8%
Πραγμ. Δημόσια Κατανάλω.					-2.2%	2017 Q3	-2.1%	2017 Q2	0.8%	2016 Q3	0.7%	2015 Q3	0.3%	2014 Q3	1.1%	2013 Q3	1.1%
Πραγμ. Επενδύσεις Παγίων (Ιδιωτικές και Δημόσιες)					-8.5%	2017 Q3	1.0%	2017 Q2	13.5%	2016 Q3	-2.6%	2015 Q3	-10.1%	2014 Q3	3.5%	2013 Q3	3.5%
Πραγμ. Εξαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)					7.8%	2017 Q3	9.8%	2017 Q2	9.4%	2016 Q3	-8.1%	2015 Q3	9.0%	2014 Q3	6.9%	2013 Q3	6.9%
Πραγμ. Εισαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)					9.3%	2017 Q3	5.0%	2017 Q2	14.0%	2016 Q3	-14.2%	2015 Q3	5.5%	2014 Q3	0.1%	2013 Q3	0.1%
Αποτελεσματικότητα																	
Πραγμ. Παραγωγικ. της Εργασίας (ανά άτομο)	q	(4), (8)	Δ (γoγ, %)	Όχι	-0.7%	2017 Q3	-0.8%	2017 Q2	0.4%	2016 Q3	-2.7%	2015 Q3	-0.5%	2014 Q3	0.1%	2013 Q3	0.1%
Πραγμ. Παραγωγικ. της Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)					-0.7%	2017 Q3	-0.3%	2017 Q2	1.9%	2016 Q3	-4.7%	2015 Q3	2.6%	2014 Q3	0.1%	2013 Q3	0.1%
Ονομ. Μοναδ. Κόστος Εργασίας (ανά άτομο)					0.9%	2017 Q3	1.2%	2017 Q2	-2.2%	2016 Q3	1.3%	2015 Q3	-1.7%	2014 Q3	-5.4%	2013 Q3	-5.4%
Ονομ. Μοναδ. Κόστος Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)					1.2%	2017 Q3	1.3%	2017 Q2	-3.1%	2016 Q3	1.4%	2015 Q3	-1.2%	2014 Q3	-5.1%	2013 Q3	-5.1%
Αγορά Εργασίας																	
Απασχολούμενοι	m	(1), (8)	χιλ. άτομα	Ναι	3783.5	2017 Q3	3784.8	2017 Q2	3673.9	2016 Q3	3638.5	2015 Q3	3544.0	2014 Q3	3497.9	2013 Q3	3497.9
Άνεργοι					990.3	2017 Q3	994.8	2017 Q2	1113.3	2016 Q3	1181.5	2015 Q3	1248.3	2014 Q3	1340.4	2013 Q3	1340.4
Εργατικό Δυναμικό					4773.8	2017 Q3	4779.6	2017 Q2	4787.2	2016 Q3	4820.0	2015 Q3	4792.3	2014 Q3	4838.3	2013 Q3	4838.3
Μη Ενεργός Πληθυσμός					3228.7	2017 Q3	3254.4	2017 Q2	3247.3	2016 Q3	3254.2	2015 Q3	3327.0	2014 Q3	3332.6	2013 Q3	3332.6
Αγορά Ακινήτων																	
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	q	(2), (8)	Δ (γoγ, %)	Όχι	-0.7%	2017 Q3	-1.2%	2017 Q2	-1.5%	2016 Q3	-5.9%	2015 Q3	-7.0%	2014 Q3	-10.2%	2013 Q3	-10.2%
Βιομηχανία και Εμπόριο																	
Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (PMI)	m	(6), (8)	ΜΔ	Ναι	53.1	Δεκ-17	52.2	Νοε-17	49.3	Δεκ-16	50.2	Δεκ-15	49.4	Δεκ-14	49.6	Δεκ-13	49.6
Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής		(1), (8)	Δ (γoγ, %)		1.0%	2017 Q3	0.4%	2017 Q2	1.9%	2016 Q3	2.5%	2015 Q3	3.6%	2014 Q3	-6.2%	2013 Q3	-6.2%
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στη Βιομηχανία					12.9%	2017 Q3	11.6%	2017 Q2	3.4%	2016 Q3	-9.7%	2015 Q3	6.6%	2014 Q3	-11.5%	2013 Q3	-11.5%
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Λιανικό Εμπόριο					-0.8%	2017 Q3	-0.6%	2017 Q2	1.1%	2016 Q3	-4.0%	2015 Q3	0.4%	2014 Q3	-2.1%	2013 Q3	-2.1%
Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο					-1.1%	2017 Q3	-0.7%	2017 Q2	2.3%	2016 Q3	-2.9%	2015 Q3	1.6%	2014 Q3	-1.2%	2013 Q3	-1.2%
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Χονδρικό Εμπόριο	q	(1), (8)			3.0%	2017 Q3	2.7%	2017 Q2	3.3%	2016 Q3	-10.4%	2015 Q3	1.7%	2014 Q3	-11.2%	2013 Q3	-11.2%
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στον Τομέα των Αυτοκιν.					3.8%	2017 Q3	-3.9%	2017 Q2	14.4%	2016 Q3	-0.9%	2015 Q3	27.9%	2014 Q3	1.0%	2013 Q3	1.0%
Εξωτερικοί Τομείς																	
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (+B+F+Δ)	m	(2), (8)	€ δισ	Όχι	-1.2	2017 Q3	-1.5	2017 Q2	-1.7	2016 Q3	-1.4	2015 Q3	-1.8	2014 Q3	-4.0	2013 Q3	-4.0
A. Ισοζύγιο Αγαθών (A1+A2+A3)					-18.4	2017 Q3	-18.7	2017 Q2	-16.5	2016 Q3	-17.8	2015 Q3	-21.8	2014 Q3	-20.5	2013 Q3	-20.5
A1. Καυσιμών					-3.8	2017 Q3	-4.3	2017 Q2	-2.9	2016 Q3	-4.4	2015 Q3	-6.1	2014 Q3	-6.7	2013 Q3	-6.7
A2. Πλοίων					-0.2	2017 Q3	-0.2	2017 Q2	-0.1	2016 Q3	-0.6	2015 Q3	-2.1	2014 Q3	-1.4	2013 Q3	-1.4
A3. Χωρίς Καύσιμα και Πλοία					-14.4	2017 Q3	-14.2	2017 Q2	-13.5	2016 Q3	-12.8	2015 Q3	-13.6	2014 Q3	-12.4	2013 Q3	-12.4
B. Ισοζύγιο Υπηρεσιών (B1+B2+B3)					17.5	2017 Q3	17.5	2017 Q2	15.1	2016 Q3	17.1	2015 Q3	18.3	2014 Q3	15.6	2013 Q3	15.6
B1. Ταξιδιωτικό					12.7	2017 Q3	12.7	2017 Q2	11.2	2016 Q3	12.1	2015 Q3	11.4	2014 Q3	10.3	2013 Q3	10.3
B2. Μεταφορών					4.1	2017 Q3	4.0	2017 Q2	3.3	2016 Q3	4.9	2015 Q3	6.8	2014 Q3	5.5	2013 Q3	5.5
B3. Λοιπών Υπηρεσιών					0.7	2017 Q3	0.8	2017 Q2	0.6	2016 Q3	0.2	2015 Q3	0.1	2014 Q3	-0.2	2013 Q3	-0.2
Γ. Ισοζύγιο Πρωτογενών Εισοδημάτων (Γ1+Γ2+Γ3)					0.3	2017 Q3	0.3	2017 Q2	0.2	2016 Q3	0.1	2015 Q3	1.3	2014 Q3	-0.2	2013 Q3	-0.2
Γ1. Αμοιβών και Μισθών					-0.1	2017 Q3	-0.1	2017 Q2	-0.1	2016 Q3	-0.3	2015 Q3	-0.3	2014 Q3	-0.2	2013 Q3	-0.2
Γ2. Τόκων, Μερισμάτων και Κερδών					-1.8	2017 Q3	-1.9	2017 Q2	-2.5	2016 Q3	-2.3	2015 Q3	-1.4	2014 Q3	-2.7	2013 Q3	-2.7
Γ3. Λοιπών Πρωτογενών Εισοδημάτων					2.2	2017 Q3	2.3	2017 Q2	2.8	2016 Q3	2.7	2015 Q3	2.9	2014 Q3	2.7	2013 Q3	2.7
Δ. Ισοζύγιο Δευτερογενών Εισοδημάτων (Δ1+Δ2)					-0.6	2017 Q3	-0.6	2017 Q2	-0.5	2016 Q3	-0.9	2015 Q3	0.5	2014 Q3	1.2	2013 Q3	1.2
Δ1. Γενικής Κυβέρνησης					-0.9	2017 Q3	-0.9	2017 Q2	-0.7	2016 Q3	-1.0	2015 Q3	0.2	2014 Q3	0.7	2013 Q3	0.7
Δ2. Λοιπών Τομέων					0.3	2017 Q3	0.3	2017 Q2	0.2	2016 Q3	0.1	2015 Q3	0.3	2014 Q3	0.5	2013 Q3	0.5
Δημοσιονομικά Στοιχεία (Γενική Κυβέρνηση)																	
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ	γ	(1), (8)	%	-	0.5%	2016	-5.7%	2015	-3.6%	2014	-13.2%	2013	-8.9%	2012	-10.3%	2011	-10.3%
Πρωτογενές Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ					3.7%	2016	-2.1%	2015	0.4%	2014	-9.1%	2013	-3.8%	2012	-3.0%	2011	-3.0%
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ					180.8%	2016	176.8%	2015	179.0%	2014	177.4%	2013	159.6%	2012	172.1%	2011	172.1%
Κυβέρνηση (Εξέλιξη Κρατικού Προϋπολογισμού)																	
A. Καθαρά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-	(5), (8)	€ δισ	-	51.42	Δεκ-17	45.13	Νοε-17	40.57	2016 Q3	36.03	2015 Q3	31.43	2014 Q3	27.32	2013 Q3	27.95
B. Καθαρά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)					52.14	2017 Q3	45.29	2017 Q2	40.25	2016 Q3	38.38	2015 Q3	33.18	2014 Q3	29.35	2013 Q3	29.35
Aπόδοση - Έσοδα (A-B)					-0.72	2017 Q3	-0.16	2017 Q2	0.33	2016 Q3	-2.35	2015 Q3	-1.75	2014 Q3	-0.64	2013 Q3	-0.64
Γ. Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)					55.69	2017 Q3	45.91	2017 Q2	40.43	2016 Q3	36.35	2015 Q3	32.70	2014 Q3	28.67	2013 Q3	28.67
Δ. Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)					57.27	2017 Q3	47.64	2017 Q2	42.68	2016 Q3	38.67	2015 Q3	34.41	2014 Q3	30.23	2013 Q3	30.23
Aπόδοση - Δαπάνες (Γ-Δ)					-1.58	2017 Q3	-1.73	2017 Q2	-2.25	2016 Q3	-2.32	2015 Q3	-1.70	2014 Q3	-1.57	2013 Q3	-1.57
Πρωτογενές Αποτέλ. Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)					1.94	2017 Q3	4.65	2017 Q2	5.33	2016 Q3	4.54	2015 Q3	3.54	2014 Q3	3.02	2013 Q3	3.02
Πρωτογενές Αποτέλ. Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)					0.88	2017 Q3	3.07	2017 Q2	2.75	2016 Q3	4.56	2015 Q3	3.57	2014 Q3	2.10	2013 Q3	2.10
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)					-4.27	2017 Q3											

Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών

Δρ. Πλάτων Μονοκρούσος
Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank

Δρ. Τάσος Ανασταάτος
Αναπληρωτής Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank

Ιωάννης Γκιώνης: *Ανώτερος Οικονομολόγος*
Δρ. Στυλιανός Γώγος: *Οικονομικός Αναλυτής*
Άννα Δημητριάδου: *Οικονομική Αναλύτρια*
Όλγα Κοσμά: *Ερευνήτρια Οικονομολόγος*
Παρασκευή Πετροπούλου: *Ανώτερη Οικονομολόγος*
Δρ. Θεόδωρος Σταματίου: *Ανώτερος Οικονομολόγος*
Ευαγγελία Τσιαμπάου: *Οικονομική Αναλύτρια*
Γαλάτεια Φωκά: *Ερευνήτρια Οικονομολόγος*
Άννα Μαρία Παπουτσάκη

Eurobank Ergasias SA, 8 Othonos Str., 10557 Athens, tel: +30 210 33 37 000, fax: +30 210 33 37 190, contact email: Research@eurobank.gr

Eurobank Οικονομικές Μελέτες

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στο <http://www.eurobank.gr/research>

- **Daily Overview of Global markets & the SEE Region:** Ημερήσια επισκόπηση με τις βασικές μακροοικονομικές εξελίξεις στην αγορά της Ελλάδας και τις παγκόσμιες αγορές
- **Greece Macro Monitor:** Περιοδική έκδοση για τις τελευταίες οικονομικές εξελίξεις της αγοράς της Ελλάδας
- **Regional Economics & Market Strategy Monthly:** Μηνιαία έκδοση για την οικονομία και τις εξελίξεις της αγοράς ανά περιοχή
- **Global Economy & Markets Monthly:** Μηνιαία ανασκόπηση της διεθνούς οικονομίας και των χρηματοπιστωτικών αγορών

Εγγραφείτε ηλεκτρονικά στο: <http://www.eurobank.gr/research>
Ακολουθήστε μας στο twitter: http://twitter.com/Eurobank_Group

